

אינפי 1

תרגיל 9

1

1.1

הטור לא מתכנס.
נראה זאת לפי מבחן ההשוואה.
ידוע כי מתקיים לכל n טבעי:

$$\frac{1}{n^{1+\frac{1}{n}}} \leq \frac{1}{n}$$

□ ולפי מבחן ההשוואה, מכיוון שהטור ההרמוני אינו מתכנס, גם הטור הזה אינו מתכנס.

1.2

הטור אכן מתכנס, נראה זאת לפי מבחן השורש:

$$\sqrt[n]{\left(\frac{n}{n+1}\right)^{n^2}} = \left(\frac{n}{n+1}\right)^n = \frac{1}{\left(1+\frac{1}{n}\right)^n}$$

כעת, נחשב את הגבול:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\left(1+\frac{1}{n}\right)^n} = \frac{1}{e} \approx 0.3678 < 1$$

□ לכן, לפי מבחן השורש, הטור מתכנס.

1.4

הטור מתכנס, נראה זאת לפי מבחן המנה.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^2 2^n}{n^2 2^{n+1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^2}{2n^2} = \frac{1}{2}$$

מכיוון שגבול המנה קטן מ-1, הטור אכן מתכנס.

1.5

נראה כי הטור אינו מתכנס, בעזרת מבחן המנה.

$$\frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{3^{n+1}(n+1)!n^n}{3^n n! (n+1)^{n+1}} = \frac{3n^n}{(n+1)^n} = 3\left(\frac{n}{n+1}\right)^n = 3\left(\frac{1}{1+\frac{1}{n}}\right)^n = \frac{3}{\left(1+\frac{1}{n}\right)^n}$$

מכיוון שידוע לנו כי:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{1+\frac{1}{n}} = e$$

נוכל להסיק כי הגבול הוא:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3}{\left(1+\frac{1}{n}\right)^n} = \frac{3}{e} \approx 1.1036 > 1$$

□ לכן, נוכל להסיק לפי מבחן המנה כי הטור אינו מתכנס.

1.7

הטור מתכנס, נראה זאת לפי מבחן השורש.
כלומר, עלינו להראות כי:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n} - 1 < 1$$

ואכן:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n} - 1 = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n} - \lim_{n \rightarrow \infty} 1 = 1 - 1 = 0$$

כפי שרצינו, הגבול קטן מ-0 ולכן הטור מתכנס לפי מבחן השורש.

1.8

נראה כי הטור אכן מתכנס, בעזרת מבחן המנה.

$$\frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{2^{n+1}(n+1)!n^n}{2^n n! (n+1)^{n+1}} = \frac{2n^n}{(n+1)^n} = 2\left(\frac{n}{n+1}\right)^n = 2\left(\frac{1}{1+\frac{1}{n}}\right)^n = \frac{2}{\left(1+\frac{1}{n}\right)^n}$$

מכיוון שידוע לנו כי:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{1+\frac{1}{n}} = e$$

נוכל להסיק כי הגבול הוא:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2}{\left(1+\frac{1}{n}\right)^n} = \frac{2}{e} \approx 0.7357 < 1$$

□

לכן, נוכל להסיק לפי מבחן המנה כי הטור מתכנס.

2

2.1

2.1.1 $\Leftarrow$

נניח כי הטור של a_n מתכנס, ולכן, הוא מקיים את קריטריון קושי להתכנסות טורים, ובפרט, לכל $\varepsilon > 0$ קיים $N \in \mathbb{N}$ כך שלכל $k > t > N$ מתקיים:

$$\left| \sum_{i=t}^k a_i \right| < \varepsilon$$

כעת, בכדי להראות שהטור של a_{n+m} מתכנס אף הוא, נראה כי לכל $\varepsilon > 0$ קיים $N' \in \mathbb{N}$ שנבחר כך:

$$N' = \max(0, N - m)$$

כאשר ה- N הוא אותו ה- N המתאים לטור a_n , כך שלכל $k' > t' > N'$ מתקיים:

$$\left| \sum_{i=t'}^{k'} a_i \right| < \varepsilon$$

כלומר, לפי קריטריון קושי להתכנסות טורים, הסדרה a_{n+m} ניתנת לסכימה. $\square$

2.1.2 $\Rightarrow$

נניח כי הסדרה a_{n+m} ניתנת לסכימה, לכן, היא מקיימת את קריטריון קושי, ובפרט מתקיים כי לכל $\varepsilon > 0$ קיים $N \in \mathbb{N}$ כך שלכל $k > t > N$ מתקיים:

$$\left| \sum_{i=t}^k a_{i+m} \right| < \varepsilon$$

מכיוון שהסדרה a_{n+m} היא תת-סדרה של a_n , הרי האינדקס ה- N' קיים בה, אולם בהזזה מסוימת של m אינדקסים ימינה. כלומר, אם נבחר את N' להיות:

$$N' = N + m$$

נראה כי לכל $\varepsilon > 0$ קיים $N' \in \mathbb{N}$ כך שלכל $k' > t' > N'$ מתקיים:

$$\left| \sum_{i=t'}^{k'} a_i \right| < \varepsilon$$

כלומר, לפי קריטריון קושי להתכנסות טורים, הסדרה a_n ניתנת לסכימה. $\square$

2.2

הראינו בסעיף א' כי אם הטור של a_n מתכנס, אזי גם הטור של הסדרה a_{n+m} מתכנס. לכן, לפי הגדרת הסכום, אם נחבר את m האיברים הראשונים לסכום האינסופי של a_{n+m} , נקבל בדיוק את a_n .

3

3.1

לא הצלחתי

3.2

נראה תחילה כי הסדרה הבאה ניתנת לסכימה:

$$\frac{1}{\sqrt{n^2 + 2n}}$$

לפי מבחן המנה:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{\sqrt{(n+1)^2 + 2(n+1)}}}{\frac{1}{\sqrt{n^2 + 2n}}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n^2 + 2n}}{\sqrt{(n+1)^2 + 2(n+1)}} < 1$$

קל לראות כי המכנה גדול מהמונה, ולכן לפי מבחן המנה - הסדרה מתכנסת. כעת, לפי משפט לייבניץ, אנו יכולים להסיק כי גם טור לייבניץ של הסדרה מתכנס. מכיוון שהטור מתכנס, אנו יודעים כי לכל $\varepsilon > 0$ קיים $N \in \mathbb{N}$ כך שלכל $n > N$ מתקיים:

$$|S_n - L| < \varepsilon$$

לפי סעיף א', אנו יודעים כי מתקיים:

$$|S_n - L| \leq |a_{n+1}| = \frac{1}{\sqrt{(n+1)^2 + 2(n+1)}} \leq \frac{1}{n}$$

לכן, אם נבחר את $N \geq \frac{1}{\varepsilon}$ התנאי יתקיים בהכרח. עבור $\varepsilon = 10^{-4}$ נצטרך לבחור את:

$$N \geq \frac{1}{\varepsilon} = \frac{1}{10^{-4}} = 10000$$

□

לכן, דוגמה לבחירה תהיה $N = 10000$.

4

4.1

הטענה נכונה.
מכיוון שידוע לנו כי:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = 0$$

נוכל להסיק כי לכל $\varepsilon > 0$ ובפרט ל-1 קיים $N \in \mathbb{N}$ כך שלכל $n > N$ מתקיים:

$$\left| \frac{a_n}{b_n} - 0 \right| = \frac{a_n}{b_n} < 1$$

נכפול את שני אגפי אי-השוויון ב- b_n ונקבל כי החל ממקום מסוים מתקיים:

$$a_n < b_n$$

לפי מבחן ההשוואה, מכיוון ש- b_n ניתנת לסכימה, אזי גם a_n ניתנת לסכימה. □

4.2

הטענה אינה נכונה.
ניקח את:

$$a_n = \frac{n^2}{2^n}$$
$$b_n = 42$$

שתי הסדרות אכן מקיימות את תנאי השאלה, ואכן הטור של a_n מתכנס (לפי שאלה 1ד'), אולם קל לראות כי הסדרה הקבועה b_n אינה ניתנת לסכימה. □

5

5.1

הטענה אינה נכונה עבור שני סוגי הטורים, ניקח את:

$$a_n = \frac{1}{n}$$

לכן:

$$a_n^2 = \frac{1}{n^2}$$

הראינו בהרצאה כי a_n לא ניתנת לסכימה, ואילו a_n^2 אכן ניתנת לסכימה. □

5.2

5.2.1 טורים אי-שליליים

הטענה נכונה.

ניקח סדרה a_n כלשהי אשר ניתנת לסכימה.

לכן, לפי ההגדרה, אם נבחר $\varepsilon = 1$, אז קיים $N \in \mathbb{N}$ כך שלכל $n > N$ מתקיים:

$$|a_n| = a_n < 1$$

לכן, מכיוון ש- $a_n < 1$ החל מאותו N מתקיים:

$$|a_n^2| = a_n^2 \leq a_n$$

וזאת מכיוון שכל ריבוע של מספר בין 0 ל-1 קטן או שווה למספר עצמו.

לכן, נוכל כעת להפעיל את מבחן ההשוואה, ולהסיק כי מכיוון ש- a_n ניתנת לסכימה, אזי גם a_n^2 . □

5.2.2 טורים כלליים

הטענה אינה נכונה.

ראשית, נבין כי הסדרה $b_n = \frac{1}{\sqrt{n}}$ היא סדרה יורדת של מספרים אי-שליליים, המתכנסת לאפס. כעת, לפי משפט לייבניץ ניתן להסיק כי הסדרה הבאה ניתנת לסכימה:

$$a_n = \frac{(-1)^{n+1}}{\sqrt{n}}$$

כעת, נחשב את a_n^2

$$a_n^2 = \frac{1}{n}$$

אולם, אנו יודעים כי $\frac{1}{n}$ לא ניתנת לסכימה. לכן, אנו מבינים כי הטענה אינה נכונה.

5.3

5.3.1 טורים אי-שליליים

עבור טורים אי-שליליים, $|a_n| = a_n$, ולכן בדומה לסעיף ב', הטענה נכונה.

5.3.2 טורים כלליים